

41 P a Nc 222/2017
41 P a Nc 247/2017
41 P a Nc 221/2017
41 P a Nc 200/2017
41 Nc 13501/2017



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Klášterky a soudců JUDr. Blanky Chlostové a JUDr. Michala Holuba ve věci

nezletilých

A. C. V. D. D., narozený dne xxx
trvale bytem Xxx, xxx
S. C. V. D. D., narozený dne xxx
trvale bytem Xxx, xxx
oba státní příslušníci Nizozemského a Španělského království
oba zastoupeni kolizním opatrovníkem
Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí,
sídlem Šilingrovo náměstí 3/4, Brno

děti rodičů

A. D. E. V. D. D., narozená dne xxx, státní příslušnice Nizozemského království
bytem v ČR xxx, xxx
bytem v Nizozemí xxx, xxx, xxx
zastoupena advokátkou JUDr. Věrou Škvorovou, PhD.
sídlem Francouzská 4, Praha 2

M. J. C. D., narozený dne xxx
státní příslušník Španělského království
bytem xxx, xxx
zastoupený advokátem Mgr. Michaelem Dubem
sídlem Na Baště Sv. Jiří 258/7, Praha 6

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

o nahrazení souhlasu otce s přestěhováním nezletilých dětí, o úpravu poměrů k nezletilým dětem, o úpravu styku otce s nezletilými a o návrhu na určení bydliště nezletilých dětí,

k odvolání rodičů proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 28. února 2019, č.j. 41Nc 13501/2017-639,

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně se ve výrocích o věci samé ad I., II., III. a IV. **mění** takto:

1. **Nahrazuje se souhlas otce** s přestěhováním nezletilého A. C. v. d. D., nar. xxx a nezletilé S. C. v. d. D., nar. xxx do Nizozemského království.

2. Nezletilý A. C. v. d. D., nar. xxx a nezletilá S. C. v. d. D., nar. xxx **se svěřují do péče matky.**

3. Otec je povinen přispívat na výživu nezletilého A. částkou **3.000 Kč** měsíčně a na výživu nezletilé S. částkou **2.000 Kč** měsíčně, splatnými vždy do každého 15. dne v měsíci předem k rukám matky, počínaje dnem právní moci rozsudku.

4. Otec je **oprávněn se stýkat** s nezletilými dětmi

- každý den od 18:00 hod. do 19:00 hod. prostřednictvím internetové platformy Skype, matka je povinna tento kontakt zajistit jak přípravou dětí tak po technické stránce,

- každý druhý víkend v kalendářním měsíci od pátku 21:00 hod. do neděle 14:00 hod.

Matka je povinna v tomto termínu předat nezletilé děti otci a děti od otce převzít v odletové hale letiště Václava Havla Praha,

- každý čtvrtý víkend v kalendářním měsíci od pátku 18:00 hod. do neděle 18:00 hod.

Otec je povinen v tomto termínu převzít nezletilé děti od matky a děti matce odevzdat v místě bydliště matky,

- o vánočních prázdninách v lichém roce od 27.12. od 12:00 hod. do 7.1. následujícího roku 18:00 hod.

- o vánočních prázdninách v sudém roce od 23.12. od 18:00 hod. do 27.12. 12:00 hod.

- o velikonočních prázdninách v lichém roce od 1. dne prázdnin 18:00 hod. do velikonočního pondělí 18:00 hod.

- o jarních prázdninách vyhlášených školním zařízením, které děti navštěvují, v sudém roce od 1. dne těchto prázdnin od 18:00 hod. do posledního dne těchto prázdnin 18:00 hod.

- o hlavních letních prázdninách vyhlášených školním zařízením, které děti navštěvují, od 11. dne těchto prázdnin od 18:00 hod. do posledního dne těchto prázdnin 18:00 hod.

- o podzimních prázdninách vyhlášených školním zařízením, které děti navštěvují, od 1. dne těchto prázdnin od 18:00 hod. do posledního dne těchto prázdnin 18:00 hod.

- režim styku o prázdninách má přednost před režimem běžného styku

II. Ve výroku V. se rozsudek soudu I. stupně **potvrzuje.**

III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

IV. Každý z rodičů je povinen zaplatit České republice na nákladech řízení státu částku **19.764Kč** do tří dnů od právní moci rozsudku na účet soudu I. stupně.

V. **Vyslovuje se, že tento rozsudek je předběžně vykonatelný.**

Odůvodnění:

1. V záhlaví uvedeným rozsudkem soud prvního stupně zamítl návrh matky na nahrazení souhlasu otce se přestěhováním nezletilých dětí do Nizozemska (výrok I.), výrokem II. obě nezletilé děti svěřil do střídavé péče rodičů s tím, že otec bude vykonávat péči v sudém týdnu a matka v lichém týdnu, dále upravil styk matky s nezletilou S. v úterý v týdnu, kdy ji má v péči otec, dále pak upravil styk obou rodičů s nezletilými dětmi o školních prázdninách a Vánocích, včetně podmínek předávání dětí. Výroky III. a IV. stanovil rodičům vyživovací povinnost k nezletilým dětem tak, že otcí ji uložil v rozsahu částky 6.000 Kč měsíčně pro A. a 4.000 Kč měsíčně pro S., matce pak 4.000 Kč pro A. a 2.500 Kč měsíčně pro S. Výrokem V. zamítl návrh otce na určení místa obvyklého bydliště nezletilých dětí Prahu, Českou republikou. Dále vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok VI.), každému z rodičů pak uložil povinnost zaplatit České republice na účet soudu I. stupně náhradu nákladů řízení v částce 19.764 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Soud prvního stupně takto rozhodl v základu obsahově shodným způsobem jako v prvním rozsudku ze dne 2.10.2017, č.j. 41 Nc a13501/2017-175, o návrhu matky podaném dne 19. 6. 2017, kterým se domáhala nahrazení souhlasu za otce s přestěhováním nezletilých dětí do Nizozemska. Návrh odůvodnila tím, že nezletilé děti se narodily v partnerském vztahu rodičů, kteří nejsou manžely, partnerské soužití bylo ukončeno na podzim roku 2016. Matka se rozhodla vrátit i s dětmi zpět do Nizozemska, kdy má výhodnější nabídky zaměstnání a také široké rodinné a sociální zázemí. Jednání s otcem probíhající od jara 2017 však ani za pomoci mediačního setkání nevedla k dohodě. Po celou dobu soužití rodičů nezletilých bylo plánováno přestěhování celé rodiny do Nizozemska, pro tamní xxx xxx matky pracovala od roku 2005 v Praze. Na přelomu let 2013 a 2014 začali proto prodávat dům v České republice, opětovně do prodeje byl dán v roce 2015, v době podání návrhu byl prodán. Po rozpadu vztahu rodičů otec změnil názor a matce odmítá dát souhlas s přestěhováním nezletilých do Nizozemska. Postoj otce je podle matky pouze reakcí na rozpad vztahu, nezletilé děti jsou přitom po všech stránkách závislé na matce, která rovněž hradí většinu jejich potřeb. Matka vyjádřila přesvědčení, že děti přestěhováním nijak neutrpí, byť budou vytrženy z dosud známého prostředí a nezletilý A. s přestěhováním rovněž nesouhlasí.
3. Otec s návrhem jako rozporným se zájmy nezletilých dětí nesouhlasil a navrhl svěřeni dětí do střídavé péče rodičů, která je také po rozpadu vztahu praktikována. Měl za nevhodné, aby nezletilé děti byly odvezeny ze země, kde se narodily a mají sociální vazby na přítele. Přestěhování by bylo další zátěží poté, co děti musely zvládnout novou situaci po rozchodu rodičů. Přestěhování dětí by pak znamenalo omezení jejich styků s otcem, který nemá zájem se po 12 letech života v ČR stěhovat a usazovat v Nizozemsku, kde má horší možnost uplatnění, při srovnatelném příjmu jsou pak v Nizozemsku vyšší životní náklady, což ovšem také vyrovná matkou tvrzené navýšení mzdy. Mohla by rovněž narůstat jazyková bariera mezi otcem a dětmi ve španělském jazyce. Zejména nezletilý A. si odchod z ČR nepřejí. Otec se s matkou na odchodu celé rodiny do Nizozemska nikdy definitivně nedohodl, doma se cítí

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

v ČR, holandštinu neovládá na takové úrovni, aby s ní mohl pracovat, v Nizozemsku nemá žádné sociální vazby.

4. Soud I. stupně ve věci rozhodl prvním rozsudkem na základě zjištění získaných z tvrzení rodičů, souhrnné zprávy z pohovoru psychologa kolizního opatrovníka ze dne 20.7.2017, vyjádření psychologa k reálným možnostem budoucího uspořádání rodiny ze dne 7.8.2017, 4) protokolů o mediaci z období března až května 2017 a protokolu o jednání případové konference ze dne 24.7.2017.
5. Na jejich základě měl za prokázané, že dlouhodobé problémy v nemanželském vztahu rodičů, ve kterém se narodily nezletilé děti nyní ve věku x a x let, vygradovaly v létě 2016 a vyústily v ukončení vztahu v září 2016. Do jara 2017 ještě bydleli ve společném domě než se rodiče odstěhovali každý do svého bydliště a v péči o děti se střídali ve společném domě. Po opuštění domu na konci července 2017 po jeho prodeji se děti střídají u rodičů v jejich bydlištích. Původní záměr rodiny z roku 2013 přestěhovat se do Nizozemska z důvodu zlepšení finanční situace nebyl realizován, neboť dům se nepodařilo prodat a matka nepřijala pracovní nabídku. Po ukončení soužití rodičů již otec s přestěhováním nesouhlasil, neboť původní plán přesunu do Nizozemska byl pro celou rodinu. Po ukončení vztahu s matkou by si však otec sám již nenašel takovou práci, aby si udržel svoji stávající životní úroveň, samostatný život by pro něho představoval zvýšené náklady na bydlení, jídlo, v Nizozemsku nemá žádné sociální vazby. Pokud by zůstal v Praze, jeho vztahy s dětmi by byly narušeny.
6. Z pohovoru psychologa kolizního opatrovníka měl soud I. stupně za prokázaný nesouhlas nezletilého A. s přestěhováním, střídavá péče mu vyhovuje, rodiče se nehádají. Vyjádřil přání zůstat v Praze, byl si vědom náročnosti období po případném přestěhování do Nizozemska. Variantu, při níž by otec zůstal sám v Praze, měl za nejhorší. Podle psychologky by nezletilý A. přestěhování zvládl, ale důležité by bylo přestěhování též otce. Nezletilá S. je ze situace smutná a znejistěna, přeje si, aby rodiče byli spolu bez ohledu na to, že si nerozumí a hádají se. Odloučení od otce by pro ni mohlo být traumatizující. Ze tří do úvahy přicházejících scénářů budoucího uspořádání bývalé rodiny podle vyjádření psychologa z 7. 8. 2017 se nejvýhodnější jeví varianta zvolená soudem prvního stupně, tedy že nezletilé děti zůstanou v České republice současně s oběma rodiči, neboť tak zůstane zachován častý kontakt nezletilých s oběma rodiči a tato varianta je v souladu s přáním nezletilého A. Rizikem je absence sociálního zázemí rodiny, zejména pro matku a její sebeuplatnění, což do budoucna může vést k dalším změnám a rodinným konfliktům. I v současné době rodiče zcela nezvládají pro střídavou péči nutnou intenzivní komunikaci. Při volbě této varianty byla doporučena dohoda o péči, včetně postupu řešení obtížných situací. Rodiče se marně pokoušeli dospět k řešení situace v rámci mediace. Základní spornou otázkou mezi rodiči tedy zůstalo přesídlení nezletilých dětí ze České republiky do Nizozemska. Rodiči nastolená střídavá péče o nezletilé probíhá bezproblémově od jara 2017, v době rozhodování soudu prvního stupně byla situace komplikována prodejem společného domu a děti se tak musí střídat v bytech matky a otce. Při předávání dětí se rodiče vždy dostanou do hádky v přítomnosti nezletilých.
7. Soud prvního stupně pak při aplikaci ustanovení § 870 a § 907 o.z. dospěl k závěru, že s ohledem na zjištěný skutkový stav bylo namísto návrh matky na nahrazení souhlasu otce s přestěhováním nezletilých do Nizozemska zamítnout. Ve shodě s otcem dospěl k závěru, že takové přestěhování není v zájmu nezletilých dětí, neboť otec nemá podmínky pro to, aby se přestěhoval společně s matkou a nezletilými a nemá ani zájem tak učinit. Přestěhováním dětí by mohlo naopak dojít k narušení vztahů s otcem v důsledku výrazného omezení jejich vzájemného styku. Soud prvního stupně také přihlédl k přání nezletilého A., který současně vyjádřil spokojenost s praktikovanou střídavou péčí. Proti té měla námitky matka zejména ve vztahu k mladší nezletilé S., která s ohledem na svůj věk odloučení od matky těžce nese a při předávání dochází ze strany nezletilé k plačtivým scénám. S ohledem na nízký věk nezletilé

proto soud prvního stupně stanovil styk matky s nezletilou také v průběhu týdne, kdy nezletilé děti budou v péči otce. Ohledně další námitky matky o konfliktech při předávání nezletilých dětí měl soud prvního stupně za to, že tyto neshody lze eliminovat předáváním nezletilých dětí ve školním zařízení. O určení obvyklého bydliště nezletilých dětí v Praze v České republice soud prvního stupně rozhodl podle § 877 odst. o.z., tedy jako o záležitosti, která je pro dítě významná a rodiče se o ní nedohodli. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 23 z.ř.s.

8. K odvolání matky byl první rozsudek soudu I. stupně usnesením Městského soudu v Praze ze dne 30.11.2017, č.j. 12 Co 372, 373/2017-220 zrušen a věc vrácena soudu I. stupně k dalšímu řízení. Odvolací soud vytkl soudu nižší instance, že neaplikoval obsah zákonných ustanovení důsledně na skutkový stav zjištěný navíc v nedostatečném rozsahu a nijak se nevypořádal s důvody, pro které matka podala návrh. To se týkalo i posuzování rozhodných skutečností při určování obvyklého bydliště nezletilých dětí při zohlednění závěrů Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 30 Cdo 2244/2011, přitom rozhodnutí o této otázce samostatným výrokem měl odvolací soud za nadbytečné. Odvolací soud pak vyslovil potřebu provedení rozsáhlejšího dokazování soudem I. stupně, který rozhodl především s ohledem na zájmy otce pouze na základě tvrzení rodičů a obsahu souhrnné zprávy psychologa ze dne 7.8.2017.
9. Svým rozhodnutím bez bližšího zkoumání řady důležitých okolností (např. poměr rodinného a společenského začlenění dítěte při zohlednění stejného poměru rodičů ke konkrétnímu státu, postavení primárního pečujícího rodiče, podíl každého z rodičů na chodu rodiny jak z hlediska finančního tak volnočasového trávení, důvody rozpadu vztahu rodičů, apod.) ponechal nezletilé děti velmi útlého věku s cizí státní příslušností na území České republiky z důvodu místa jejich narození a přání otce, který je, stejně jako matka, cizím státním příslušníkem, a stejně jako matka zde nemá žádné rodinné vazby. Bez podrobného znaleckého zkoumání psychologických profilů rodičů i dětí pak navíc děti svěřil rodičům do střídavé péče, aniž by bylo zřejmé, že by zohlednil závěry Ústavního soudu ČR vztahující se k této problematice a vyjádřené např. v rozhodnutích sp.zn. IV. ÚS 14/2000I. 2482/13, I. ÚS 3216/13, I. ÚS 1506/13, I. ÚS 704/06, I. ÚS 3304/13, III. ÚS 3007/09, III. ÚS 1206/09, I. ÚS 2661/10, a dalších, a podrobně se věnoval kritériím při svěřování dítěte do péče po rozchodu rodičů. Mezi ně patří 1) existence pokrevního pouta, 2) míra zachování identity dítěte a jeho rodinných vazeb, 3) schopnost osoby usilující o svěření dítěte do péče zajistit jeho vývoj a fyzické, vzdělávací, emocionální, materiální a jiné potřeby a 4) přání dítěte.
10. Odvolací soud přisvědčil matce v odvolací námitce o nedostatečně provedeném důkazním řízení a v návaznosti na to o jen povrchním zdůvodnění toho, proč měl soud I. stupně střídavou péči za souladnou se zájmy nezletilých dětí ve věku x a x let. Pro tento závěr soud I. stupně neměl dostatek zjištění, neboť podkladem byla pouze souhrnná zpráva z pohovoru psychologa kolizního opatrovníka, aniž by byly zohledněny výchovné schopnosti a možnosti obou rodičů a především schopnost nezletilých dětí tento způsob výchovy snášet po ztrátě původního bydliště po prodeji domu v zemi, která je pro oba rodiče cizí a ve které nemají žádné rodinné vazby. V důsledku postupu soudu prvního stupně tak z obsahu spisu nevyplývalo nic podstatného k výchovným schopnostem, možnostem a osobnostem rodičů, kteří prostřednictvím svých tvrzení a podání vedle deklarovaného zájmu nezletilých dětí zdůrazňují i svá osobní přání a zájmy. Soud I. stupně vlastně neučinil žádné zjištění o poměrech v rodině v době předcházející rozpadu vztahu, školní docházce A., o jeho sociálních vazbách (např. zpráva ze školy), jakož i adaptabilitě nezletilých dětí na různé varianty řešení do budoucna s ohledem na jejich povahu a osobnost. O střídavé péči u nezletilé S. pak rozhodl bez ohledu na velmi nízký věk, který biologicky předurčuje silnější vazbu dítěte na matku.
11. Soud I. stupně rovněž nezjistil řádně názor nezletilých dětí, zejména A. Podle ust. § 867 odst. 1 o.s.ř před rozhodnutím, které se dotýká zájmu dítěte, poskytne soud dítěti potřebné

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

informace, aby si mohlo vytvořit vlastní názor a tento sdělit. Občanský zákoník pak v ust. § 867 odst. 2 stanoví, že takovým dítětem je dítě starší 12 let. Nicméně podle Ústavního soudu je nejzazší možnou hranici nutné posuzovat případ od případu, takže nelze vyloučit, že i devítileté dítě bude natolik rozumově a emocionálně vyspělé na to, aby bylo vyslechnuto přímo před soudem, přičemž většina dětí je schopna se vyjádřit ke svému budoucímu výchovnému uspořádání již po dosažení věku 10 let. Pokud by měl soud I. stupně pochyby o rozumové a emocionální vyspělosti nezletilého A., měl jeho názor zjistit prostřednictvím opatrovníka či znaleckého posudku, a to po poskytnutí všech potřebných informací, tedy i o možné realizaci styků s rodiči v případech té které varianty. Právě vypracování znaleckého posudku a výslech nezletilého A. se jeví jako vhodný prostředek k získání všech zjištění o rozhodných skutečnostech.

12. Nadto měl odvolací soud rozsudek soudu I. stupně za do jisté míry nepřezkoumatelný, neboť z jeho odůvodnění nebylo patrné, které skutečnosti má soud za prokázány a které nikoliv, o které důkazy opřel svá skutková zjištění a jakými úvahami se při hodnocení důkazů řídil, proč neprovedl i další důkazy a jaký učinil závěr o skutkovém stavu, a nesplňuje tak hlediska podle ust. § 157 odst. 2 o.s.ř. Výrok o vyživovací povinnosti zůstal zcela neodůvodněn.
13. Soud I. stupně po zrušení prvního rozsudku v dalším řízení dokazování doplnil podle pokynu odvolacího soudu především provedením znaleckého posudku, dalšími zprávami, zjištění čerpal i z aktualizovaných účastnických výpovědí rodičů nezletilých dětí.
14. Na základě důkazů vyjmenovaných v 5. odstavci odůvodnění rozsudku dospěl soud I. stupně k závěru o skutkovém stavu, podle kterého rodiče nezletilých nejsou manželé. Z jejich vztahu se narodily dvě děti, a to xxx nezl. A. a dne xxx nezl. S. Partnerské neshody vygradovaly v létě r. 2016 a vztah rodičů byl ukončen v září 2016. Původně bydleli všichni společně ve společném domě, na jaře r. 2017 se rodiče dohodli, že budou praktikovat střídavou péči tak, že si každý z nich najde vlastní bydlení a děti zůstanou bydlet v domě, ve kterém se po týdnu budou střídat rodiče. Mezi rodiči nebylo sporu o tom, že rodina plánovala přesun do Nizozemska, kde si rodiče najdou práci alepší se tak finanční situace rodiny. K tomu již nedošlo. Otec po rozchodu rodičů s přesunem do Nizozemska nesouhlasil, neboť by on sám nezískal v Holandsku odpovídající práci, aby si udržel životní úroveň, v Nizozemsku nemá navíc žádné zázemí. Otec plánoval přesun rodiny jako celku do Nizozemska, s přesunem rodiny po jejím rozpadu již nesouhlasil.
15. Matka, pokud nemá děti ve své péči, bydlí u své matky v Nizozemsku, pracuje jako xxx xxx. V týdnu, kdy má v péči nezl. pracuje z domova v rámci home office v rozmezí 0-20 hod týdně. Příjem matky za rok 2017 činil cca 39 000 Kč měsíčně. V ČR bydlí v bytě 3kk, jedná se o světlý byt v novostavbě. Tak přebývá v týdnu, kdy má nezletilé ve své péči. Náklady na bydlení činí přibližně 28 000-30 000 Kč měsíčně. Osobnost matky je sociálně adaptovaná, bez patrných známek xxx. Docházela k xxx z důvodu xxx, v týdnu, kdy nemá děti, je smutná a má xxx xxx. V Nizozemsku má perspektivní zaměstnání, do ČR létá jen za dětmi. Ve výchově klade důraz na stanovení hranic, přijetí bez podmínek, vede děti k samostatnosti přiměřené věku.
16. Otec bydlí v bytě o vel. 3+kk. Je zaměstnán xxx – xxx a na částečný úvazek 1x týdně xxx xxx. Jeho měsíční příjem činí přibližně 45 000 Kč. Osobnost otce je sociálně adaptovaná, bez patrných známek xxx. V minulosti měl otec xxx xxx z důvodu xxx, je xxx z důvodu xxx. Jeho výchovné schopnosti jsou běžné, ve výchově klade důraz na pravidelný režim, plnění povinností, stanovení zdravých hranic, důvěru dětí k rodičům a pozitivní čas věnován oběma dětem. K péči matky nemá žádné výhrady.
17. Nezletilý A. je zdravý, jeho zdravotní stav je bez zřejmých nápadností. Přibližně od května 2018 xxx, lékař matce doporučil xxx, nyní se situace uklidnila. xxx či xxx xxx, na xxx xxx, má

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

xxx, xxx. V Praze je spokojený, má tu kamarády, ví, jak věci fungují a chtěl by tu i nadále zůstat. Přeje si co nejméně změn. Nezletilý je vnímavý, intenzivně vnímá rozkol rodičů a snaží se z jeho středu utéci, přeje si, aby se rodiče nehádali. Ve škole má dobrý prospěch, v první třídě měl samé jedničky, později z přírodovědy dvojku, nejvíce ho baví informatika, vlastivěda, nebaví ho přírodověda. Ve čtvrté třídě měl na vysvědčení dvojku z matematiky, pracovních činností a tělesné výchovy, jinak měl samé jedničky. Učí se s ním matka i otec. Navštěvuje xxx od x. třídy a dále chodí na xxx. Nezletilý má adekvátní neverbální projev, v porovnání se sestrou je xxx, xxx xxx, jeho xxx, nejsou patrné projevy chování. Jeho chování je bez známek xxx. Z důvodů konfliktu rodičů a partnerské separace rodičů, na kterou nezletilý sensitivně reaguje, je xxx, který si přeje, aby se rodiče nehádali. Je xxx xxx, adaptační schopnosti jsou dobré. Rodinu vnímá jako celek vč. širšího příbuzenstva, bez preferencí k jednomu z rodičů, separaci od rodičů zvládá dobře v rámci režimu střídavé péče. O situaci v rodině je nezletilý dobře informován, v české škole je dobře adaptován, velmi mu záleží na školním prospěchu. Nezletilý se brání změně, protože na ni nemá xxx, jedná se o jeho xxx před další zátěží spojené se změnou. Pro nezletilého je nejdůležitější zachování rovnoměrného kontaktu s oběma rodiči.

18. Soud při zjišťování názoru nezletilých dětí dne 2. 5. 2018 zjistil, že A. je velmi xxx, konflikt mezi rodiči si uvědomuje a ví, že u soudu se řeší to, zda-li zůstanou se sestrou v České republice nebo se přestěhují do Nizozemska. V době pohovoru navštěvoval x. třídu a přemýšlel o tom, že by nastoupil na xxx. Učí se dobře, je pečlivý, nejde mu psaní. Mluví nizozemsky i španělsky. Do Nizozemska jezdí s rodinou asi 5x ročně, vždy na nějaké prázdniny. Do Španělska jezdí 1x ročně na vánoce. Nezletilý má v Nizozemsku 3 bratrance a 1 sestřenicí, vychází s nimi dobře, má je rád, kamarádí se, když se vidí, jinak v kontaktu nejsou. Již si zvykl na to, že je týden u matky a týden u otce, což mu to vyhovovalo.
19. Nezletilá S. je xxx, xxx, xxx. Měla xxx, následkem xxx, navštěvovala. Chtěla by trávit více času s matkou, rodinná situace je pro ni zatěžující a cítí se z ní smutná. Při adaptaci na nové prostředí potřebuje více času. V jejím chování xxx, xxx, obecné adaptační schopnosti nezletilé jsou dobré. Rodinu vnímá jako celek. K matce má vztah xxx, což odpovídá jejímu věku i pohlaví, vůči bratrovi je xxx. Vyhledává kontakt s oběma rodiči, s oběma rodiči má pozitivní vztah, citově vřelý. V české mateřské škole je dobře adaptovaná, má v ní kamarády, líbí se jí tam. Má neverbální projev odpovídající věku, její myšlení je bez zjevných nápadností, nebyly xxx.
20. Obě děti hovoří česky, španělsky i anglicky. Není patrná jazyková bariéra, A. občas hledá správné slovo. Sourozenecký vztah je běžný, hraje zde roli velký věkový rozdíl. U dětí nebyly zjištěny žádné adaptační potíže spojené se změnou bydliště. Žádné z dětí nemá k žádnému z rodičů výhrady, jejich schopnost snášet způsob výchovy matky i otce je dobrý. V zájmu obou dětí je zachovat a dále rozvíjet rovnocenným způsobem pozitivní vztah s oběma rodiči. Střídavá péče je vhodná pro oba nezletilé, podstatná je její realizace, jak vyplynulo ze znaleckého posudku. Střídání škol není doporučeno ani v rámci ČR. Život dětí v komunitě a kulturním zázemí jednoho z rodičů bez možnosti pravidelného kontaktu s druhým rodičem by vedl k odcizení druhého rodiče. Děti nejsou ovlivněny nepřítomností širší rodiny, oba nezletilí širší rodinu znají, mají s ní vřelé vztahy, každodenní přítomnost širší rodiny není při výchově nezbytná.
21. Obecné výchovné schopnosti obou rodičů jsou srovnatelné, bez negativních nápadností. Oba rodiče lze označit za kvalitní vychovatele. Vztah obou rodičů k dětem je pozitivní, emočně vřelý, oba mají zájem podílet se na jejich výchově.
22. Děti jsou zvyklé i na chůvu, kterou využívali oba rodiče v období od září 2012 – srpna 2017, která pomáhala s úklidem a občasným hlídáním dětí. V té době oba rodiče pracovali

- z domova, otec 1x týdně docházel na xxx. Veškeré informace týkající se dětí měla chůva od matky.
23. Ze znaleckého posudku dále vyplynulo, že matka odmítá život v ČR, protože to není její domov, nemá zde srovnatelné pracovní možnosti jako v Holandsku, dlouhodobě s pobytem v ČR nepočítala, přeje si žít v rodné zemi v blízkosti širší rodiny. Otec uvedl, že v Holandsku nemá žádné pracovní uplatnění, chtěl se do Nizozemska přestěhovat jako celá rodina a je zvyklý na život v ČR, kde již má vybudované sociální zázemí. Podstatný dopad na vývoj dětí může mít fakt, že matka v ČR nechce žít a necítí se zde dobře, nevidí možnost srovnatelného uplatnění. Podobná situace ovšem může nastat, pakliže bude otec nucen žít nespokojený život v zemi matky nebo matka v rodné zemi otce.
24. Mezi rodiči byly patrné napjaté vztahy. Od začátku září 2018 rodiče navštěvovali xxx. Konzultace byly realizovány v českém jazyce. Hlavním zastrešujícím tématem bylo zlepšení komunikace mezi rodiči tak, aby byla bezpečnější pro děti a stala se efektivnější. Rodiče jsou do určité míry stále zatíženi konflikty z minulosti, ale během spolupráce s xxx udělali oba velké pokroky, zlepšila se jejich komunikace.
25. Matka navštívila Základní školu navštěvovanou nezletilým A., a to kvůli markantnímu zhoršení xxx. Seznámila třídní učitelku se situací v rodině, která matce doporučila úzkou spolupráci rodiny a školy, kdy ze strany rodiny je třeba dítěti poskytnout pevné citové zázemí s pochopením a pohodu. Matka též v převážné většině navštěvovala třídní schůzky a konzultace ve škole a mateřské školce.
26. Matka v účastnické výpovědi zdůraznila svoje postavení primární pečovatelky o děti v době společného soužití s otcem, podrobně popsala chod rodiny, který z podstatné části organizačně a finančně zajišťovala. K rozpadu vztahu po neshodách již v prvním roce života nezletilého A. došlo v konečném důsledku nedostatečného finančního zajištění rodiny ze strany otce a v jeho pasivním přístupu k rodinné terapii vedené za účelem pokusu o záchranu rodiny. Děti od malička věděly, že pobyt v ČR je pouze dočasný, rodina měla v plánu se přestěhovat do Holandska. S otcem obtížná komunikace je omezena pouze na nezbytné záležitosti spojené s dětmi, střídavá výchova je pro ni i pro děti nevhodná, matka i nadále odmítá žít v České republice. V lednu 2019 již žila rok a půl u své matky v Holandsku, kde má také finančně výhodné pracovní uplatnění, do ČR jezdí pouze za dětmi, s čímž má zvýšené výdaje. Dosud realizovaná střídavá výchova pak zatěžuje nejen ji, ale i nezletilé děti, zejména S. Přeshraniční střídavou péči proto vyloučila.
27. Otec ve výpovědi vycházel z dohody s matkou o společné výchově dětí již z doby před narozením A., tuto realizovali podle pracovního vytížení. Finančně rodinu zajišťoval podle svých možností. Problémy se týkaly rozdělení úkolů v rodině, matka o domácnost nepečovala, měli chůvu, otec se staral o dům, zahradu a auto. Vztah skončil z rozhodnutí matky. V lednu 2019 byl otec se střídavou výchovou spokojen, kritickými body byla pouze několikrát předání dětí, hlavně u S., která se ale již zklidnila. Také se podílí na zajištění lékařské péče o děti, kterou jinak častěji zajišťuje matka.
28. Kolizní opatrovník se přiklonil k návrhu otce a navrhl svěřeni obou dětí do střídavé péče rodičů s tím, že nezletilý A. nemá dostatek zkušeností k vytvoření vlastního názoru.
29. Soud I. stupně po právním posouzení takto zjištěného skutkového stavu podle ust. § 875, § 877, § 907, § 913 a § 914 o.z. dospěl k závěru, že nejprospěšnějším uspořádáním poměrů pro nezletilé děti je střídavá péče realizovaná rodiči na území České republiky. Soud I. stupně neměl matku za primárního pečovatele, přestože byla s nezletilými dětmi na mateřské a rodičovské dovolené, otec se o nezletilé, zejména v době střídavé péče, také rovnoměrně stará a zajišťuje jejich potřeby, s dětmi má vzájemně láskyplný vztah. Současná mírná

preferenci matky u nezletilé S. konstatovaná znaleckým posudkem postupně vymizí. Oba rodiče jsou ve výchovných schopnostech a možnostech zcela vyrovnání, děti se postupně s nastalou porozchodovou situací vyrovnávají (xxx A., xxx S.). Obě děti jsou z hlediska zachování identity a rodinných vazeb v České republice dobře adaptovány, ve školních zařízeních mají kamarády, mají rovněž možnost návštěv širší rodiny v zahraničí, která však není nejdůležitějším a stěžejním bodem pro každodenní život. V tomto směru postačuje vědomost dětí o této rodině a k zachování a upevnování vazeb mohou složit prázdninové návštěvy či využití internetových aplikací. Soud I. stupně také zohlednil přání nezletilých dětí. A. si již zvykl na střídavé pobyty po týdnu u rodičů jako na vyhovující, přál si co nejméně změn, jeho adaptační schopnosti jsou však dobré. Rozkol rodičů vnímá intenzivně, snaží se z jeho středu utéci. Soud I. stupně přitom s ohledem na nízký věk nezjišťoval názor nezletilé S., který byl dostatečně zachycen ve znaleckém posudku. Soud I. stupně vyšel také z toho, že pro nezletilé děti je nejdůležitější zachování rovnoměrného kontaktu s oběma rodiči.

30. Soud I. stupně při svém rozhodování rovněž zohledňoval situaci v rodině nezletilých dětí před jejím rozpadem. Otec změnu názoru a následný nesouhlas s přestěhováním do Nizozemí odůvodnil tím, že stěhovat se měla celá rodina, on sám po 12 letech života v České republice nemá již zájem se stěhovat a usazovat v Nizozemsku. Dohoda o odchodu celé rodiny z České republiky ani nebyla definitivní. Soud I. stupně měl důvody otce uváděné na podporu jeho rozhodnutí zůstat v ČR, zprerthání pracovních a sociálních vazeb, obtíže při jejich novém navazování v Nizozemsku, za podstatné, byť stejně argumentovala matka pro případ, že by byla nucena zůstat v České republice.
31. Soud poté návrh matky na nahrazení souhlasu otce s přestěhováním nezletilých dětí zamítl s odkazem na zájem nezletilých dětí na stabilitě dosavadního prostředí, byť bylo v řízení prokázáno, že jejich adaptační schopnosti jsou dobré. Rozhodl tak u vědomí, že žádné z možných řešení není ideální pro všechny, mělo by však jít co nejméně k tíži nezletilým dětem. Podle soudu I. stupně také není na místě, aby matka trvala na původních plánech rodiny z doby, kdy rodiče ještě tvořili pár, stejně tak se otec nemůže dovolávat toho, že původním záměrem rodičů bylo vychovávat děti společně.
32. Soud I. stupně rozhodl o střídavé péči v České republice bez ohledu na přeshraniční vzdálenost bydlišť obou rodičů v době rozhodnutí, neboť tato vzdálenost vhodnost střídavé péče nevyklučuje. Podle soudu I. stupně je v možnostech matky v týdenních intervalech překonávat vzdálenost Nizozemsko-Česká republika, není přitom vhodné tuto zátěž přenášet na děti a poměry upravit například formou přeshraniční střídavé péče. Pokud by soud I. stupně nepřikročil k rozhodnutí o střídavé péči, nezbylo by mu, než děti svěřit do výchovy otci, který hodlá zůstat v místě obvyklého bydliště nezletilých dětí.
33. Při stanovení výživného oběma rodičům soud I. stupně vycházel ze zjištěných příjmů rodičů (matka asi 34.000 Kč měsíčně čistého, otec asi 45.000 Kč měsíčně hrubého), ve prospěch matky zohlednil zvýšené náklady v souvislosti se zajištěním cest za dětmi a bydlení v Praze (asi 48.000 Kč měsíčně), rozdíl kryje z úspor.
34. Soud I. stupně výrokem V. zamítl požadavek otce na určení obvyklého bydliště nezletilých dětí s odkazem na předcházející zrušující usnesení odvolacího soudu, podle kterého závěr o obvyklém bydlišti bylo nutné učinit již při zkoumání pravomoci českých soudů. O v řízení prokázané a v zásadě nesporné skutečnosti, že obvyklým bydlištěm nezletilých dětí v době zahájení řízení a rozhodování soudu byla Česká republika, proto nebylo nutné rozhodovat samostatným výrokem.
35. O nákladech řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 23 z.ř.s. Každému z rodičů pak byla uložena povinnost zaplatit České republice náhradu nákladů řízení částkou 19.764 Kč, představující polovinu dosud nezaplaceného a zálohami nekrytého znalečného.

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

36. Proti tomuto rozsudku podali odvolání oba rodiče.
37. Odvolání matky směřovalo až na výrok V. proti všem ostatním věcným výrokům rozsudku soudu I. stupně, který označila za rozhodnutí vnitřně rozporuplné, které není v zájmu nezletilých dětí. Bylo také založeno na nesprávných skutkových zjištěních. Zejména pominul stěžejní skutečnost, že matka již v České republice nežije a presumoval nesprávný závěr o tom, že by přesto matka v České republice vykonávala střídavou péči. Soud I. stupně zcela pominul pouze dočasnou povahu pobytů matky v České republice realizovanou za neúměrně vysokých nákladů, bez ohledu na zátěž matky v rovině emocionální a zdravotní. Zatížení matky v dlouhodobém soudním sporu vycházející z nesouhlasu otce s původním záměrem přesídlení všech do Nizozemska není v zájmu nezletilých dětí. U soudem I. stupně zvolené varianty byla pominuta rizika v podobě absence zázemí rodiny, zejména pro matku, a jejího sebeuplatnění, což může v budoucnu vést k dalším změnám a rodinným konfliktům.
38. Matka si neumí představit, že by podle rozsudku soudu I. stupně musela za účelem péče o děti, které přivedla na svět, cestovat čtyřikrát měsíčně na vzdálenost 1000 km, a nejméně 13 let platit nájem bytu v Praze. Současně by přišla o zajištěnou práci v xxx xxx v Nizozemsku. Soud I. stupně sice konstatoval ze znaleckého posudku vyplývající nevhodnost přeshraniční střídavé péče, de facto však o ní rozhodl. Matka nemá povinnost žít v České republice.
39. V zájmu nezletilých dětí sice je kontakt s oběma rodiči, kteří by se měli podílet na jejich výchově, střídavá výchova je však současně náročné uspořádání poměrů přinášející i ztrátu dosavadního zázemí a bezpečí domova. Prioritním hlediskem tak musí být zájem nezletilého dítěte. Střídavá péče proto nemůže být využívána jako forma spravedlivého rozdělení péče o dítě mezi oba rodiče. V této věci je rodiči praktikován režim odpovídající střídavé péči v týdenních intervalech, matka však dlouhodobě poukazuje na jeho nevhodnost, projevující se i negativními dopady na děti. Matka již tak velkou zátěž pro děti jen nechtěla zvyšovat svévolnými zásahy s předpokládanými negativními reakcemi otce. V době rozpadu vztahu rodičů nebyla žádná dohoda o výchově učiněna, rodina žila společně v jednom domě, ve kterém se rodiče po týdnu střídali. Tento režim pomáhal dětem překonat rozpad vztahu jejich rodičů. K prodeji domu došlo v rámci dohody zahrnující i následné přestěhování do Nizozemí, kde by po rozpadu vztahu rodičů bylo možné další dohodou založit opět pro děti citlivý režim.
40. Soud I. stupně však nerozhodl v nejlepším zájmu nezletilých dětí, ale podle hlediska spravedlivého rozdělení péče mezi oba rodiče. Nezohlednil přitom velmi nízký věk S., biologická pouta, preferenci matky a současně zásadně významný přeshraniční prvek v podobě života matky v Nizozemsku, národnost všech účastníků a jejich ve vztahu k České republice cizí státní příslušnost. Za alarmující matka označila soudem I. stupně učiněnou hrozbu ztráty možnost matky pečovat o své děti, pokud avizoval svěření nezletilých dětí do výlučné péče otce pro případ, že matka nebude žít v České republice. V této souvislosti soud I. stupně bez jakéhokoliv zdůvodnění nevzal v úvahu vývoj rodinných vazeb účastníků, nevěnoval pozornost matkou prezentovaný neměnný a vážně míněný úmysl nežít v České republice ale ve své vlasti, přehlížel důvody k tomuto postoji matku vedoucí.
41. Matka zdůraznila své postavení primárně pečující osoby poskytující dětem životní a finanční stabilitu. Z tohoto pohledu nevidí jediný důvod, pro který by děti měly zůstat v cizí zemi namísto vlasti matky, ve které mají zajištěno bydlení, vzdělání i vazby se širší rodinou, matka má zjištěno výhodné pracovní uplatnění. Rozhodnutí soudu I. stupně tak nerespektuje základní práva a svobody matky, coby cizí státní příslušnice, která má v úmyslu žít a žije v zemi svého narození, národnosti a původu. V této souvislosti poukázala i usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 188/18, podle kterého podstatným faktorem, pro který může soud nahradit souhlas druhého rodiče se stěhováním nezletilých dětí, je také stěhování pečujícího rodiče.

42. V této věci byl přítom důvod pobytu v ČR pouze přechodný, děti byly oběma rodiči na stěhování do Nizozemska připravovány. Soud I. stupně nevzal v úvahu, že otec původně společný rodičovský záměr jednostranně změnil a rozhodl se natrvalo zůstat v České republice, čímž způsobil zmatek pro děti. Rodiče před více jak 2 lety učinili volbu bydliště v Nizozemí v souladu s čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech. Soud I. stupně pak nezohlednil ani další významný faktor zmíněný znalkyní, že děti žijí v prostředí, které není blízké ani jednomu z rodičů, což vyvolává nejistotu do budoucna. Stálost výchovného prostředí tak není prokázána jen tím, že děti žijí v České republice, ale je ohrožena tím, že otec je Španěl bez rodinných vazeb v České republice a nelze tak vyloučit riziko, že se bude snažit o návrat do země svého původu. Matka pak prokázala, že důvody, pro které otec chce setrvat v České republice, neobstojí, neboť také v Nizozemsku by měl zajištěnu práci a bydlení v pronajatém bytě, navíc by měl v Nizozemsku své dvě děti. Soud I. stupně měl proto namísto výhrůžky o zbavení matky péče o nezletilé děti, pokud tato bude žít v Nizozemsku, situaci vyhodnotit přesně opačně. Soud I. stupně svým rozhodnutím chrání pouze otce a jeho stabilitu, aniž by stejnou ochranu přiznal matce, a jejím prostřednictvím i nezletilým dětem. Matka přitom nevyloučila střídavou péči v Holandsku.
43. Soud I. stupně nesprávně vyhodnotil znalecky zjištěnou preferenci matky nezletilou S., která se znovu po neutrálním období objevuje ve věku dospívání, a uzavřel, že tato preference vymizí. Tento závěr má matka za šokující, pokud také v jeho důsledku soud I. stupně rozhodl o střídavé péči bez ohledu na její nevhodnost pro nízký věk nezletilých, její preferenci matky nežijící v České republice, jakož i názor psychologičky opatrovníka, podle kterého mají mít děti jeden domov. Soud I. stupně nevzal v úvahu názor a přání dítěte, které si přeje být více s maminkou, matka však nemůže v týdnu, kdy má dítě v péči otec, docestovat na pár hodin. Týden odloučení od matky je moc i podle odborných názorů znalců a psychologičky opatrovníka. U A. soud I. stupně uvedl, že nezletilý si již zvykl a přeje si co nejméně změnit. Pominul však změny názorů nezletilého v průběhu řízení, jakož i význam sdělení nezletilého útlého věku tak, jak na to poukázal i kolizní opatrovník. A. vlastně ani neví, jak si to představuje. I případný odmítavý postoj ke stěhování by bylo možné podle psychologičky opatrovníka považovat za přirozený projev dítěte tohoto věku. Schopnost adaptovat se na prostředí v Nizozemsku pak byla znalecky potvrzena. Pokud tedy byly splněny podmínky pro svěřením nezletilých S. do péče matky, měl tak soud I. stupně učinit i v případě A. Pro děti pak není překážkou pro přestěhování ani jazyk, v tomto směru zejména A. v testu prokázal zcela vyhovující znalosti nizozemského jazyka a ztratil obavy z možného přestupu do nizozemské školy. Matka proto navrhla, aby byl také zjištěn v odvolacím řízení aktuální názor nezletilého A. Nástupu obou dětí do školy v xxx od 1.9.2019 nic nebrání.
44. Soud I. stupně nesprávně posoudil otázku primárního pečovatele nezletilých dětí, kterým byla vždy matka, k tomu byly provedeny zprávy ze školy a od lékařů, naproti tomu stála pouze tvrzení otce bez důkazní opory. Rozdíl v péči dokladované matkou soud I. stupně nijak nevyhodnotil, byla to matka, kdo musel za otce 19 krát sanovat za otce měsíční splátku 55.000 Kč. Nespornou citovou vazbu otce k dětem nelze klást na roveň zjištění o primárním pečujícím rodiči. Soud I. stupně tak svým rozhodnutím pouze vyhověl přání otce, aniž by otec předložil k prokázání svých tvrzení jakýkoliv podstatný důkaz, důkazy matky pak byly pominuty. Otec trvá na svém požadavku žít v České republice a jiné řešení nehledá, rozsudek soudu I. stupně mu vyhovuje, těžší jen z toho, že se děti narodily v České republice. Jeho pozice však není motivována zájmem o blahobyt dětí, ale je důsledkem zklamání z rozpadu partnerského vztahu s matkou. Soud I. stupně skutečné důvody nesouhlasu otce s přestěhování nezkoumal. Děti pak v České republice nemohou naplnit své právo na vlastní identitu, včetně kulturních tradic, náboženství a jazyka. Matka proto navrhla, aby odvolací soud změnou rozsudku jejímu návrhu vyhověl, nahradil za otce souhlas s přestěhování do

Nizozemí, svěřil nezletilé děti do její péče a upravil styk otce s dětmi jak běžný tak o prázdninách.

45. Odvoláním otce byly dotčeny výroky o výživném a zamítnutí jeho návrhu na určení místa obvyklého bydliště nezletilých dětí (III., IV. a V.). Otec se plně ztotožnil s rozhodnutím soudu I. stupně ohledně zamítnutí návrhu matky na nahrazení souhlasu otce se stěhováním do Nizozemí a nařízení střídavé péče, stejně jako s důvody k tomu uvedenými. U úpravy styku je zřejmé, že matka nebude schopna realizovat styk s dětmi v týdnu, kdy budou děti v péči otce, neboť pobývá v Nizozemsku. Právu matky na styk s dětmi podle otce odpovídá také její povinnost se s dětmi v daném termínu stýkat.
46. S ohledem na hlavní těžiště řízení byly pouze orientačně zjištěny příjmové poměry účastníků, soud I. stupně se však životní úrovni rodičů dětí fakticky nezabýval. Otec v tomto směru poukázal na dramaticky vyšší životní úroveň matky umožňující jí také realizovat samostatné rozhodnutí žít částečně v Nizozemsku a částečně v Česku. Soud I. stupně se nezabýval výnosem z prodeje společného domu ve výši 6.157.978 Kč, otec obdržel od matky pouze 241.960 Kč. Pokud matka uváděla příjem 40 € za hodinu, odpovídá to příjmu minimálně 80.000 Kč měsíčně. Otec rovněž nesouhlasil se zohledněním nákladů matky na dopravu za dětmi do České republiky ve výši jí stanovené vyživovací povinnosti, pro které nebyl zřejmý důvod. Na rozhodnutí matky bydlet v Nizozemsku, vyžadující náklady na cestování s tím spojené, se otec nepodílel. Otec při snaze zachovat korektní vztahy bez ohledu na uvedené navrhl upravit vyživovací povinnost symetricky, tedy ve shodné výši pro oba rodiče.
47. Otec nesouhlasil se zamítnutím svého návrhu na určení obvyklého bydliště nezletilých dětí, neboť se i podle § 466 písm. j) z.ř.s. jedná o věc významnou pro děti, na které se rodiče nemohou shodnout. Nelze proto rozhodnutí o této otázce považovat za nadbytečné, toto určení má i význam praktický, například z hlediska školní docházky. Otec proto trval na rozhodnutí způsobem jako v prvním zrušeném rozsudku soudu I. stupně, zvláště když o tomto závěru není pochyb.
48. Otec proto navrhl změnu výroků o výživném tak, že každému z rodičů bude uložena povinnost platit výživné pro nezletilého A. ve výši 5.000 Kč měsíčně a pro nezletilou S. ve výši 3.000 Kč měsíčně. Obvyklým bydlištěm dětí bude určena Praha, Česká republika.
49. Matka ve vyjádření k odvolání poukázala na alibistický postoj otce, který v odvolání poukázal na nevhodnost provedené úpravy styku v týdnu, v němž by děti měly být v péči otce, pro život matky v Nizozemsku, současně však odvolání proti výroku II. nepodal a snaží se jen o vytvoření tlaku na matku. Otec si řeší skrze opatrovnické řízení partnerský konflikt s matkou, což kromě jiného prokazuje i jeho nezralost k výlučné péči o nezletilé děti. Otec by nezvládl ani roli primárního pečovatele. Odvoláním otec prokázal i v řízení před soudem I. stupně popíranou skutečnost, že matka byla primárním pečovatelem o nezletilé děti i v oblasti finančního zajištění ekonomické stability a jistot nezletilých dětí, pokud připustil konstantně vyšší životní úroveň matky, která vedle toho byla s oběma dětmi na mateřské dovolené. Otázku vzájemného vypořádání kupní ceny po prodeji domu otec uvedl účelově, ve skutečnosti je srozuměn se způsobem vypořádání, od roku 2017 otec ničeho v tomto směru nenamítal a nevede ani žádné řízení. I v části týkající se výživného otec řeší pouze sebe bez ohledu na oprávněné zájmy nezletilých dětí, potažmo matky, záměrně přitom pomíjí, že rozhodnutí o přestěhování do Nizozemska byla učiněno ještě před rozpadem vztahu rodičů. Lepší životní podmínky prostřednictvím matkou zajištěného vysokého životního standardu v Nizozemsku otec svým dětem odpírá pouze pro svou zlobu na matku, která s ním ukončila vztah. Ohledně určení obvyklého bydliště dětí mezi rodiči spor nepanuje.
50. Otec ve vyjádření k odvolání matky uvedl, že jeho obsah potvrzuje otcovo hodnocení matčiny celkové strategie v této věci, spočívající v přestěhování se do Nizozemska již v průběhu řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.

a vytvoření tak tlaku na děti i otce, po nichž požaduje, aby se jejímu rozhodnutí podřídili. Soud I. stupně správně vyšel ze střídavé péče realizované již od roku 2017 poté, co již rodiče nebyli schopni vykonávat o děti péči společnou. Není na místě označovat zavedený režim za dočasný, jeho nedokonalosti zmiňované matkou nejsou takovými problémy, pro které by bylo možné uvažovat o jeho změně. Nereálnost střídavé péče je pak z pohledu matky dána pouze jejím přestěhováním do Nizozemska, a to z vlastního rozhodnutí. Vše podřizuje svému cíli žít v Nizozemsku, byť se zaštit'uje zájmem dětí. Rovněž argument matky o významu vazeb na širší rodinu ztrácí na síle, pokud rodiče coby cizí státní příslušníci zakládali rodinu ve třetí zemi s vědomím, že uspořádání rodinných vztahů bude v tomto směru specifické. Každé z potencionálních uspořádání rodinných vztahů má přitom svá rizika. Žádný z výhrad matky není natolik závažná, aby bránila střídavé péči ve formě zvolené soudem I. stupně, je pouze na matce, aby se jednoznačně vyjádřila, zda hodlá žít v Nizozemsku nebo Česku. Pro případ přednosti Nizozemska soud I. stupně pouze nastínil nejvhodnější režim péče o nezletilé děti formou výlučné péče otce. K zavedení fungující střídavé péče přitom podle otce došlo přirozeným způsobem. Obvinění soudu I. stupně matkou z hrozby omezení její péče měl otec za zvrácenou argumentaci v kontrastu s jejím jednostranným rozhodnutím žít v Nizozemsku, je přitom pouze na ní, zda hodlá pečovat o své děti v zemi, v níž se narodily a ve které spokojeně vyrůstají. Dohoda o přestěhování do Nizozemska byla součástí rodinného plánu bez konkrétních termínů, místa pobytu apod., který byl ukončen rozpadem vztahu rodičů. Za paradoxní měl otec argument matky odkazem na stálost výchovného prostředí, přičemž aktuálně je domovem nezletilých i otce Česká republika. Matka naopak pro případ přestěhování do Nizozemska již nepočítá se zavedeným modelem střídavé péče, matka monopolizuje své postavení jako jediného vychovatele bez relevantních důvodů. Soud I. stupně se přitom situací zabýval komplexně a jeho rozhodnutí stojí na zjištěném skutkovém stavu a má svoji vnitřní logiku. Odpovídajícím způsobem byl rovněž zjištěn názor nezletilých dětí, jeho pro matku nepříznivé části jsou pak matkou významem oslabovány. Otec předložil další listiny k prokázání tvrzení o rozsahu jeho péče o děti, která nebyla dosud v řízení matkou sporována. Ohradil se proti nepodloženým útokům matky o motivaci jeho jednání frustrací z rozpadu vztahu s matkou, jeho jednání je motivováno pouze zájmem milujícího otce o co nejlepší prosperitu nezletilých dětí s respektem k jejich nejvlastnějším zájmům. Právě matka však setrvává na svém rozhodnutí s negativními důsledky v podobě odloučení dětí od otce a vykořenění dětí ze stávajících sociálních vazeb v České republice.

51. Ke svým vyjádřením pak oba rodiče podali další repliky, resp. dupliku.

52. Matka jednoznačně potvrdila, že žije hodlá žít a pracovat ve své vlasti, tedy Nizozemsku. K argumentaci otce uvedla stručný přehled judikatury zejména Ústavního soudu. Dohoda o přestěhování do Nizozemska byla konkrétní a určitá, v jejím rámci byly proto také podniknuty kroky k prodeji společného domu. Argumentace otce je pouze důsledkem jeho opozice vůči matce. K postavení matky jako primárního pečovatele bylo provedeno dokazování, učiněná zjištění nejsou s to vyvrátit ani dodatečně otcem předložené listiny. Úvahu o výlučné péči otce neměl soud na základě stavu provedeného dokazování vůbec naznačit, aniž by nevyvolal dojem promítnutí nepřipustného prvku subjektivního pohledu na věc. Dne 6.5.2019 předložil odvolacímu soudu dopis nezletilého A., ve kterém sdělil své přání se přestěhovat s matkou do Holandska, v tomto směru žádal o možnost mluvit před odvolacím soudem, o jeho výslech před odvolacím soudem požádala také matka.

53. Kolizní opatrovník nezletilých dětí podáním ze dne 22.8.2019 prezentoval změnu svého stanoviska ve věci, připojil rovněž zprávu ze dne 20.8.2019 z pohovoru s dětmi provedeného dne 12.8.2019 psycholožkou Úřadu pro mezinárodně právní ochranu dětí Mgr. Alicí Trávníkovou.

54. Podle kolizního opatrovníka nadále platí, že děti se zvládnou adaptovat na všechny varianty úpravy poměrů předkládané rodiči, vztah dětí k oběma rodičům je vřelý a oba rodiče o děti řádně pečují. Nově však byl shledán posun ve vyspělosti nezletilého A., který je schopen nahlédnout na rodinné uspořádání ve větších souvislostech a jeho názoru by tak měla být přiložena větší váha. A. nyní preferuje přestěhování obou dětí za matkou do Nizozemska a častý kontakt s otcem. Dalším dílčím argumentem pro změnu stanoviska opatrovníka je mírná preference péče matky ze strany obou dětí, byť děti jsou stávající střídavou péčí rovněž schopny zvládnout. Uvedené dílčí argumenty však převážily ve prospěch změny stanoviska kolizního opatrovníka natolik, že z jeho pohledu je potřeba rozhodnutí soudu I. stupně změnit. Prožívání dětí i jejich názory se přirozeně vyvíjí, a to způsobem zachyceným ve zprávě psychologky, odvolací soud by proto měl zohlednit aktuální situaci dětí. Kolizní opatrovník proto nově navrhl vyhovět návrhu matky, nahradit souhlas otce s přestěhováním dětí do Nizozemska a děti svěřit do výchovy matky, eventuálně do střídavé péče rodičů v Nizozemsku pro případ, že by se otec rozhodl také přestěhovat do Nizozemska. Návrhy matky týkající se režimu styku otce s dětmi se jeví jako vhodné. Při stanovení vyživovací povinnosti rodičům by měly být zohledněny náklady rodičů a dětí na cestování, konkrétní výše byla ponechána na úvaze soudu. Kolizní opatrovník zdůraznil, že velmi zatěžující je pro děti především přetrvávající nejistota so do konečného uspořádání poměrů. A. situaci právě v posledním roce hodnotí jako nejhorší po rozchodu rodičů z důvodu absence finálního rozhodnutí. V případě věcného rozhodnutí kolizní opatrovník rovněž navrhl, aby rozhodnutí bylo prohlášeno za předběžně vykonatelné.
55. Otec v replice k vyjádření matky, duplice k její replice a vyjádření ke změně stanoviska kolizního opatrovníka předložil souhrnné vyjádření, ve kterém kromě subjektivního hodnocení zejména podání matky, neuvedl k argumentaci již rodiči předestřené nic nového. Po rozpadu vztahu rodičů je zavedený formát střídavé péče funkční, vztahy nezletilých jsou však z pohledu otce negativně ovlivňovány pouze v souvislosti s tímto řízením, a to v důsledku tlaku matky. To vyvrcholilo zasláním dopisu A. odvolacímu soudu se sdělením změny svého názoru, aniž by do té doby s otcem kdy hovořil o předmětu řízení.
56. Ke zprávě psychologky kolizního opatrovníky Mgr. Trávníkové o pohovoru s dětmi dne 12.8.2019 otec uvedl, že je přesvědčen o potřebě respektovat názor nezletilých dětí a zohlednit ho i v tomto řízení, ovšem to vše také v kontextu ostatních okolností této věci a s ohledem na motivace nezletilých, které je k takto náhlé a překvapivé názorové změně vedly. Také kolizní opatrovník nevysvětlil svůj názorový obrat po hodnocení všech kritérií ve vztahu k zájmům nezletilých dětí. Také Mgr. Trávníková se nevypořádala s důvody názorového obratu dětí a rozporů svých závěrů se závěry znaleckého posudku. Ke změně názoru dětí došlo na základě sdělení matky a zkušeností zprostředkovaných matkou, nezletilí tak vycházeli z mylného přesvědčení, že otec je může v krátkém časovém horizontu následovat do jiné země. Z pohledu dětí se nejedná o spontánní změnu názoru, ale o projev doslova vynucený dlouhodobým tlakem matky, který je také zachycen ve znaleckém posudku. Podle otce se však může jednat pouze o dočasné stanovisko založené na momentálním rozpoložení vycházející i z prázdninového režimu, ovlivněné návštěvou školy v Nizozemsku, přerušením kontaktů se spolužáky apod. Stran dopisu A. soudu pak mohly závěry Mgr. Trávníkové ovlivnit i posunuté významy slov v různých jazycích, otec synovi nevyčítal projevení názoru, ale vyjádřil zklamání z toho, že se o údajně jeho názoru dozvěděl až poté, co jej nezletilý ventiloval soudu. Názor nezletilých zjištěný Mgr. Trávníkovou se tak dostal do protikladu s ostatními kritérii významnými pro rozhodnutí o uspořádání vztahů nezletilých a je třeba posoudit, jaké uspořádání je ve skutečném souladu se zájmy nezletilých dětí. Otec i nadále nepovažuje změnu bydliště a přestěhování do Nizozemska za úkon v zájmu nezletilých dětí. Ani zpráva Mgr. Trávníkové proto nepředstavuje důvod, pro které by bylo namístě měnit jeho doposud zastávané procesní stanovisko.

57. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně z podnětu podaného odvolání, včetně řízení, které jeho vydání předcházelo podle ust. § 212 a ust. § 212a o. s. ř., a dospěl k závěru, že odvolání matky je důvodné, přičemž byly splněny podmínky pro změnu rozsudku, a to především s ohledem na zájem nezletilých dětí na rozhodnutí ve věci způsobem upravujícím jejich poměry pro následné období.
58. Odvolací soud v rámci doplnění dokazování podle § 213 odst. 4 o.s.ř. provedl důkazy navržené matkou k prokázání podmínek zajištěných pro děti v Nizozemsku pro případ vyhovění jejímu návrhu. Jednalo se o fotografie domu a interiéru i s dětskými pokoji na adrese xxx, xxx, zprávu o dosažené úrovni S. ze dne 12.4.2019 nadace xxx, zprávu stejné nadace ze dne 14.3.2019 ohledně vstupní úrovně v rámci základní školy u nezletilého A., potvrzení xxx ze dne 17.6.2019 o zápisu obou dětí k povinné školní docházce v xxx od 1.8.2019.
59. Otec prokazoval svůj podíl péče o děti dohodou o xxx S., žádostí o přijetí A. k předškolnímu vzdělávání ze dne 5.4.2011, smlouvou o poskytování předškolní výchovy a vzdělávání ze dne 10.1.2011, fakturami a doklady o platbách školného a stravného, zprávou pedagoicko-psychologické poradny xxx ze dne 14.4.2016, vysvědčení nezletilého A. za rok 2017/2018. Otci byl Úřadem práce ČR vyplácen rodičovský příspěvek na nezletilou S. ve výši 11.500 Kč od 12.11.2013, dávka byla odejmuta rozhodnutím z 10.7.2015 ke dni 30.6.2015.
60. Z přiznání matky k dani z příjmů fyzických osob bylo zjištěno, že z xxx xxx činnosti za rok 2016 vykázala zdanitelné příjmy 214.873 Kč, což odpovídá částce 17.906 Kč měsíčně, za rok 2017 zdanitelné příjmy 187.440 Kč, tj. 15.620 Kč měsíčně, za rok 2018 zdanitelné příjmy 466.313 Kč, tj. 38.859 Kč měsíčně.
61. Z přiznání otce k dani z příjmů fyzických osob bylo zjištěno, že z xxx xxx činnosti za rok 2016 vykázal zdanitelné příjmy 253.144 Kč, což odpovídá částce 21.095 Kč měsíčně, za rok 2017 zdanitelné příjmy 199.113 Kč, tj. 16.592 Kč měsíčně, za rok 2018 zdanitelné příjmy 432.478 Kč, tj. 36.040 Kč měsíčně.
62. Psycholožka Mgr. Alice Trávníková ve zprávě ze dne 20.8.2019 o názoru a prožívání nezletilých S. (x let) a A. (x let) na základě pohovoru učiněného s dětmi dne 12.8.2019 za přítomnosti obou rodičů shrnula obsah pohovoru s dětmi do vyjádření, podle kterého je zjevné, že oba rodiče jsou kompetentní se o děti postarat, obě děti k nim mají blízký vztah, ale důvěrněji se vztahují k matce. Dlouhodobá situace je pro děti velmi zatěžující, jsou v konfliktu loajality k rodičům a především A. vnímá situaci jako nejvíce těžkou za celou dobu po rozchodu rodičů. Varianta střídavé péče se již nyní jeví jako méně vhodná. Děti aktuálně preferují život s matkou v Nizozemsku, nejlépe v blízkosti otce, případně s méně preferovanou variantou pravidelného kontaktu s otcem žijícího v Praze. Lze předpokládat, že především u A. došlo ke změně postoje z důvodu osobnostního vývoje – dozrání a také díky dosavadní zkušenosti se střídavou péčí a intenzivnější zkušeností se životem v Nizozemsku. Střídavá péče je vhodná pouze tehdy, pokud jsou rodiče schopni oprostít se od konfliktu a jsou schopni vyspělé a vstřícné komunikace. V opačném případě je pro děti zatěžující. A. velmi citlivě vnímá napětí mezi rodiči, rovněž nespokojenost matky nyní žijící v Nizozemsku a dojždění za dětmi je pro ni náročné a i nespokojenost otce, který mu nevěří a nerespektuje, že rozhodnutí žít v Nizozemsku je jeho vlastním přáním. Současně je A. vnímavý k přání S. býti více s matkou a zdá se, že má potřebu ji podpořit. Dříve ventilovaná obava, že bude mít potíže v nizozemské škole, kde nebude učitelům a žákům rozumět a nebude tam mít kamarády, se u A. rozplynula. Návštěva nizozemské školy mu ukázala, že dokáže ve škole komunikovat, líbilo se mu to a vlastně již není nic, co by mu v přestěhování bránilo.

63. Z těchto důvodů psychologka doporučila rodičům i soudu respektovat přání dětí a umožnit jim přestěhování s matkou do Nizozemska a co nejširší kontakt s otcem. V případě přestěhování otce do Nizozemska pak lze také za splnění výše uvedených předpokladů uvažovat o střídavé výchově.
64. Odvolací soud již nepovažoval za nutné dokazování dále doplňovat, byť otec trval na provedení výslechu nezletilého A. před soudem, výslechu znalkyně a navrhl k důkazu provést i dopisy adresované paní K. a Mgr. Trávníkové. Tyto důkazy měly být provedeny ke zjištění okolností, za kterých došlo pro otce k překvapivému názorovému obratu zejména nezletilého A.. Podle jeho názoru zpráva psychologky kolizního opatrovníka výslech nezletilého dítěte nenahrazuje.
65. Pokud se týká návrhu otce na v tomto řízení další výslech nezletilého A., odvolací soud byl připraven takový důkaz provést, pokud by však názor nezletilého dítěte ve věku x let nezbyl zjištěn dostatečně šetrným, hodnověrným a odborně provedeným způsobem prostřednictvím psychologky kolizního opatrovníka.
66. V této věci byl pohovor s nezletilými dětmi proveden 15 dnů přede dnem konání odvolacího jednání způsobem naplňujícím právo nezletilých A. a S., tedy dětí ve věku x a x let, být v řízení slyšen a projevit své stanovisko. Ostatně u těchto nezletilých dětí tak bylo kolizním opatrovníkem postupováno již v roce 2017, nadto byl v této věci vypracován i znalecký posudek, který rovněž umožnil nezletilým uplatnit své právo vyjádřit svůj názor. Další výslech před soudem by proto byl z hlediska postupu podle § 100 odst. 3 o.s.ř. nadbytečně zatěžujícím nezletilé děti, zvláště když otec chtěl pouze zjistit, proč se děti po více jak 2 roky trvajícím opatrovníckém řízení rozhodly následovat svoji matku do její rodné země. V řízení tak bylo ochráněno právo nezletilých dětí podle čl. 12 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, naplněna byla i ustanovení § 100 odst. 3 o.s.ř. i § 867 odst. 1 o.z. a § 875 odst. 2 o.z. Také Ústavní soud v nálezu sp.zn. I. ÚS 1506/13 vyslovil, že je na úvaze soudu, zda je s ohledem na věk dítěte a specifické okolnosti jím posuzovaného případu vhodné zjišťovat názor nezletilého přímo nebo prostřednictvím jeho zástupce, znaleckého posudku či orgánu sociálně-právní ochrany dětí. V daném případě pak byly děti zatíženy opatrovníckým řízením od jejich 9. a 4. roku věku, dostatečným způsobem byly prokázány jejich hluboké citové vazby k oběma rodičům, v otázce dalšího uspořádání poměrů zahrnujícího i určení bydliště v tom kterém státě pak jejich názor i z podstaty věci nemůže být jediný rozhodující. Nicméně vyslovený názor dětí již lze považovat za natolik zásadní vodítko při komplexním posuzování jejich zájmů a nebyl důvod k němu při rozhodování ve věci nepřihlédnout (I. ÚS 3970/18, I. ÚS 1708/14).
67. Děti se pak vyjádřily ve prospěch uspořádání poměrů předestřené matkou, a to jednak prostřednictvím preference matky u nezletilé S., příklonu A. k potřebám sestry i jeho souhlasem s přestěhováním a zahájením školní docházky v Nizozemsku. Odvolací soud přitom nemá změnu názoru dětí za překvapivou, náhlou a učiněnou pod vlivem tlaku matky. Naopak její postup při seznámení dětí s nizozemským prostředím v době školních prázdnin, odstranění obav z možných jazykových mezer formou testu nelze považovat za ovlivňování dětí matkou, ale za naplnění zákonné díkce podle § 875 odst. 2 o.z., podle kterého sdělí rodiče dítěti vše potřebné, aby si mohlo vytvořit vlastní názor o dané záležitosti a rodičům jej sdělit.
68. Pokud se týká věci samé, soud I. stupně po právním posouzení zjištěného skutkového stavu podle ust. § 875, § 877, § 907, § 913 a § 914 o.z. dospěl k závěru, že nejprospěšnějším uspořádáním poměrů pro nezletilé děti útlého věku nizozemské matky a španělského otce, a to přes kategorický nesouhlas matky a zásadně protikladné postoje mezi rodiči, je střídavá péče realizovaná na území České republiky, ačkoliv matka zde již nežije. To vše za situace, při

níž rodiče před rozpadem vztahu začali realizovat vzájemnou dohodu o přesídlení celé rodiny do Nizozemska, v rámci které bylo přistoupeno k prodeji společného domu, a tím došlo i k definitivní ztrátě stávajícího zázemí nezletilých dětí, které se začaly po týdnu střídat u rodičů v jimi pronajatých bytech.

69. Odvolací soud přitom své pochyby o správnosti takto zvoleného způsobu uspořádání poměrů vyjádřil již v prvním zrušujícím usnesení, ve kterém však dal prostor soudu I. stupně napravit nedostatky v postupu a zejména odůvodnění svého názoru. Soud I. stupně v dalším řízení správně doplnil dokazování, z obsahu provedených důkazů však vyvodil v řadě případů protichůdné závěry tak, jak na to v odvolání poukázala matka. Postoj odvolacího soudu však nebyl dán a priori odmítáním střídavé péče, ale byl ovlivněn především úvahou o její nevhodnosti do budoucna pro existenci přeshraničního prvku daného cizí státní příslušností všech účastníků řízení a rozhodnutím matky děti vrátit se zpět do své vlasti, s čímž byla v protikladu změna rozhodnutí otce zůstat namísto přestěhování do Nizozemska v České republice, a to vedle deklarovaného zájmu dětí také z důvodu jeho osobních zájmů. Ostatně ani matka proti střídavé výchově neměla zásadní výhrady, pokud by však tato byla realizována v Nizozemsku.

70. Soud I. stupně následně znovu v této věci rozhodl o střídavé výchově nezletilých dětí v cizí zemi bez řádného hodnocení kritérií vymezených i v rozhodnutích Ústavního soudu, např. I. ÚS 1554/14, I. ÚS 2482/13, a to s přihlédnutím k postoji nezletilých (II. ÚS 2919/14) bez kritického hodnocení další významných okolností případu. Jak již bylo uvedeno, mezi kritéria, která musí obecné soudy z hlediska nutnosti rozhodovat v nejlepším zájmu dítěte v řízení o úpravě výchovných poměrů vzít v potaz, patří zejména (1) existence pokrevního pouta mezi dítětem a o jeho svěřením do péče usilující osobou; (2) míra zachování identity dítěte a jeho rodinných vazeb v případě jeho svěřením do péče té které osoby; (3) schopnost osoby usilující o svěřením dítěte do péče zajistit jeho vývoj a fyzické, vzdělávací, emocionální, materiální a jiné potřeby; a (4) přání dítěte.

71. V době rozhodování odvolacího soudu (§ 154 o.s.ř.) hodnocení těchto hledisek vyznělo již jednoznačně ve prospěch návrhu matky. Při vyrovnaných pozicích obou rodičů v případě prvních dvou kritérií pak ve prospěch matky vyzněla její schopnost lépe zajistit potřeby nezletilých dětí. To vyplývá z jejího postavení primárně pečujícího rodiče daného biologickou vazbou dětí útlého věku na matku, schopnosti soustředěnějším postupem rozhodovat o zajištění podstatných parametrů chodu rodiny, zahrnující v to i stálost finančního zajištění. Otec se i v tomto řízení jen omezil na obranu své životní situace, která vyhovovala zejména jeho potřebám, ať již osobním či pracovním, a jako vyhovující protěžoval z pohledu matky však jen do rozhodnutí soudu v této věci dočasnou střídavou formu péče o děti, kterou však matka realizovala za cenu plnění neúměrně vysokých osobních a finančních nároků.

72. Odvolací soud nakonec přihlédl i k přáním nezletilých dětí, jejichž snížená relevance zejména v prvních fázích řízení před soudem I. stupně byla dána jednak nízkou emocionální a osobnostní vyspělostí z důvodu nízkého věku, dále pak nedostatkem informací o tom, co by varianta řešení zvolená matkou pro ně vlastně představovala. Jak ze znaleckého posudku, tak i závěrečné zprávy psychologky kolizního opatrovníka vyplývá, že přestěhování dětí nic nebrání, obě mají velmi dobrou schopnost adaptace, prostředí v Nizozemsku dobře znají. V době rozhodování tak největší zátěž pro ně představuje neukončené soudní řízení probíhající více jak dva roky, a ve kterém se otec domáhal dalšího dokazování za účelem zjištění, proč jeho děti nakonec zvolili řešení předestřené matkou. Bez významu nejsou ani další skutečnosti poukazované matkou, a to rodinné vazby nezletilých dětí se širší rodinou. Právě přeshraniční prvek, bydliště rodičů v různých státech, otec nemá v České republice

kromě pracovních jiné vazby, oba rodiče trvají na svých současných místech pobytu, byly v tomto případě důvodem, pro který nebylo v zájmu nezletilých dětí útlého věku přistoupeno k rozhodnutí o střídavé výchově (s přihlédnutím k závěrům nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3413/14).

73. Odvolací soud měl proto za splněné všechny podmínky pro změnu rozsudku soudu I. stupně podle § 220 odst. 1 o.s.ř. formou vyhovění návrhu matky ve věci pro děti významné, na které se rodiče nemohou dohodnout (§ 466 písm. j/ z.ř.s., § 877 o.z.), tedy určení místa jejich bydliště a zahájení, resp. pokračování povinné školní docházky, formou nahrazení souhlasu za otce.
74. Současně podle § 907 o.z. bylo rozhodnuto o svěřeni obou nezletilých dětí do péče matky, která naplňuje hlediska podle § 907 odst. 2 o.z. tak, jak vyplynulo z provedeného dokazování, zejména znaleckého posudku, včetně zpráv a zjištění kolizního opatrovníka nezletilých dětí.
75. V souvislosti s tím došlo ve smyslu ust. § 907 odst. 3 o.z. též k úpravě styku otce s dětmi, který byl sice navržen v rozsahu, který svojí úplně neodpovídá šíři, kterou by si úroveň citového vztahu dětí k otci vyžadovala, nicméně musí reflektovat stávající vzdálenost mezi bydlišti rodičů. Návrhu matky proto bylo vyhověno v poměrně širokém rozsahu, čemuž odpovídají dva víkendy v měsíci. Jako rozumný se jevil i návrh, že děti budou létat do České republiky pouze jednou měsíčně, druhou cestu bude letecky nebo automobilem absolvovat otec. Zejména letecky není Nizozemsko, které je součástí Evropské unie, natolik vzdálenou zemí. Tato úprava se však odráží i v nutných nákladech otce na cestu za dětmi, pročež odvolací soud s přihlédnutím k možnosti zvyšovat výživné v budoucnu akceptoval v tomto směru postoj matky s požadavkem na stanovení výživné v nikterak vysoké výši, a i s ohledem na zjištěné příjmy matky a otce stanovil výživné spíše při nižší hranici částkami 3.000 Kč měsíčně pro A. a 2.000 Kč měsíčně pro S., zohledněn byl vyšší věk syna (§ 913, 914 o.z.).
76. U jednotlivých styků vedle běžného skypového styku každý den prostřednictvím kamery přes počítač, potažmo telefony, jde jen o zajištění internetového připojení. U dalších styků o vánočních a velikonočních prázdninách odvolací soud modifikoval svátky tak, aby otec měl vánoční a velikonoční tak, aby křesťanské svátky měl jednou ročně, stejně tak jednou ročně jarní a pak zase v Nizozemsku velikonoční prázdniny, tedy alespoň jedny prázdniny na jaře, hlavní prázdniny byly ponechány podle návrhu matky, nic však nebrání rodičům se případně dohodnout jinak, toto jádrem sporu nebylo.
77. U výroku V. ohledně požadavku otce na určení obvyklého bydliště dětí v Praze již odvolací soud ve zrušujícím rozhodnutí uvedl, že takové určování v podstatě nemá významu, protože obvyklé bydliště v režimu mezinárodně právních předpisů bylo dané a nesporné, s ohledem na způsob věcného rozhodnutí je pak zřejmé, že ani není důvod takovým bydlištěm určovat Českou republiku a hlavní město Prahu, neboť matka je oprávněna s dětmi odcestovat do své rodné země.
78. Za účelem omezení možných nepříjemných dopadů s ohledem na časové souvislosti s rozhodnutím odvolací soud vyhověl návrhu opatrovníka a podle § 162 odst. 2 o.s.ř. a 27a z.ř.s. vyslovil předběžnou vykonatelnost celého rozsudku, byť ze zákona jsou předběžně vykonatelnými výroky o výživném.
79. Závislými výroky bylo rozhodnuto o nákladech řízení (§ 23 z.ř.s.) i nákladech řízení státu (§ 148 odst. 1 o.s.ř.), výše je odvislá od státem proplaceného a zálohami nekrytého znaleckého.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **není** dovolání přípustné.

Praha dne 27.srpna 2019

JUDr. Jan Klášterka v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Iveta Tomanová.